

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 298/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], sudkyne Mestského súdu Košice, Štúrova 29, Košice, zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Konvičným, Rázusova 1, Košice, proti postupu Okresného úradu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. OU-KE-OVVS2-2024/038603 (neskôr sp. zn. OU-KE-OVVS2-2025/004468) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti a zachovanie osobnej cti podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva vyjadriť sa k všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, základného práva nebyť stíhaný pre trestný čin, za ktorý už bol právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby, podľa čl. 50 ods. 5 ústavy postupom okresného úradu v konaní vedenom pod sp. zn. OU-KE-OVVS2-2024/038603 (neskôr sp. zn. OU-KE-OVVS2-2025/004468). Sťažovateľka žiada o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 5 000 eur, ako aj o priznanie náhrady trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka je sudkyňa Mestského súdu Košice. Okresný úrad zaslal sťažovateľke na adresu jej trvalého pobytu predvolanie na pojednávanie nariadené na 8. január 2025 vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), ktorého sa mala

dopustiť v súvislosti s výkonom svojej funkcie sudcu, a to pri hodnotení dôkazov, resp. odôvodnení bližšie nekonkretizovaného súdneho rozhodnutia mestského súdu. Sťažovateľka doručila okresnému úradu ospravedlnenie svojej neúčasti na nariadenom pojednávaní a zároveň informovala správny orgán, že nemá právomoc v priestupkovom konaní prejednávateľ jej konanie súvisiace s výkonom funkcie sudcu a zároveň je ako sudca povinná zachovávať mlčanlivosť, ktorej doteraz nebola zákonným spôsobom zbavená. Zároveň upozornila správny orgán, že ak proti nej koná ako proti sudcovi, sú zásielky bez jej súhlasu doručované na adresu jej trvalého pobytu, teda jej adresa je evidovaná v administratívnom spise a majú k nej priamy prístup aj tretie osoby.

3. Sťažovateľka o začatí priestupkového konania zároveň informovala mestský súd, ktorý písomne upozornil okresný úrad, že vedením priestupkového konania proti sudcovi pre konanie súvisiace s výkonom jeho funkcie zasahuje do nezávislosti súdu a že právomocou posudzovať konanie sudcu pri výkone jeho funkcie disponuje Súdna rada Slovenskej republiky. Mestský súd informoval okresný úrad aj o povinnosti sťažovateľky zachovať mlčanlivosť vo veciach súvisiacich s výkonom jej funkcie, ktorej nebola pozbavená, a napokon ho upozornil na nezákonný postup pri doručovaní zásielok na adresu jej trvalého pobytu.

4. Okresný úrad v dotknutom priestupkovom konaní doručil sťažovateľke koncom januára 2025 oznámenie o možnosti oboznámiť sa s podkladmi na rozhodnutie spolu s upozornením, že ak uvedenú možnosť nevyužije, vo veci sám rozhodne. Podaním z 20. februára 2025 sťažovateľka požiadala okresný úrad o predĺženie stanoveného termínu na oboznámenie sa s podkladmi z objektívnych dôvodov (kolízia pojednávania jej právneho zástupcu).

5. Keďže sťažovateľka považuje postup okresného úradu v dotknutom priestupkovom konaní za nezákonný, protiústavný a zasahujúci do nezávislosti súdnictva, zaslala 24. februára 2025 Okresnej prokuratúre Košice I podnet na vykonanie dozoru nad postupom správneho orgánu v tomto konaní.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti argumentuje:

a) Postup okresného úradu v dotknutom priestupkovom konaní je nezákonný, predstavuje zásah do nezávislosti súdnictva a porušuje základné práva na súdnu a inú právnu ochranu, pretože okresný úrad nemá právomoc posudzovať konanie sťažovateľky súvisiace s jej rozhodovacou činnosťou, resp. s výkonom jej funkcie sudcu.

b) V preskúvanom konaní došlo k porušeniu zásady zákazu *denegatio iustitiae*, pretože sťažovateľka má právo na spravodlivý proces t. j. právo, aby bolo jej konanie súvisiace s výkonom jej funkcie preskúvané vecne príslušným orgánom a v konaní, v ktorom by mohla náležite využívať všetky svoje procesné práva. V tejto súvislosti sťažovateľka poukázala na povinnosť sudcu zachovávať mlčanlivosť s výnimkou disciplinárnych konaní, a to práve z dôvodu, aby sudca mal možnosť sa vyjadriť k tomu, čo mu je kladené za vinu.

c) Vedenie priestupkového konania napriek v ňom predloženému stanovisku sťažovateľky i mestského súdu považuje za šikanózný postup okresného úradu, ktorý zasahuje do jej cti a dôstojnosti a navyše zakladá nebezpečný precedens vo vzťahu k sudcom.

d) Podnet identického obsahu už bol predmetom konania pred Súdnou radou Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. CR-1300/2024. Okresný úrad sa preto v súlade so zásadou „*ne bis in idem*“ (nie dvakrát v tej istej veci) predmetnou vecou už nemôže zaoberať.

e) Okresný úrad bez vedomia sťažovateľky vykonal lustráciu jej osobných údajov a svoje zásielky v tomto konaní doručuje na adresu jej trvalého pobytu. K osobným údajom v administratívnom spise tak majú prístup aj tretie osoby, a to bez jej súhlasu.

7. Podľa sťažovateľky v súčasnom štádiu priestupkového konania nemá možnosť podať proti postupu okresného úradu správnu žalobu v zmysle Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“). Ak by ústavný súd usúdil, že túto možnosť má, poukazuje sťažovateľka na závažnosť dotknutej situácie, ktorá zasahuje do nezávislosti súdnictva, na potrebu jej neodkladného riešenia, ako aj na pravdepodobnosť vzniku prietáhov v prípadnom konaní o správnej žalobe, ktoré spôsobia oneskorené vydanie rozhodnutia, v dôsledku čoho existuje v tomto prípade hrozba spôsobenia ťažko reparačných následkov. Tieto skutočnosti považuje sťažovateľka za dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré umožňujú ústavnému súdu odpustiť jej nevyužitie všetkých právnych prostriedkov, ktoré jej zákon poskytuje na ochranu jej základných práv.

8. Ústavnému súdu bolo 28. apríla 2025 doručené podanie sťažovateľky, v ktorom uvádza, že okresný úrad mal údajne priestupkové konanie zastaviť a vec postúpiť predsedovi mestského súdu podľa § 71 písm. b) zákona o priestupkoch. Sťažovateľke však žiadne rozhodnutie okresného úradu doručené nebolo. K podaniu pripojila aj list Okresnej prokuratúry Košice I, podľa ktorého bol proti opatreniu okresného úradu o postúpení veci podaný protest prokurátora.

9. Ústavný súd požiadal predsedu mestského súdu o oznámenie, aký postup uplatnil v súvislosti s postúpením priestupkového spisu z okresného úradu. Predseda mestského súdu potvrdil, že spis mu bol postúpený 25. februára 2025. Po oboznámení sa so spisom a po osobnom prejednaní záležitosti so sťažovateľkou dospel predseda mestského súdu k záveru, že neboli naplnené pojmové znaky disciplinárneho previnenia v zmysle § 116 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Konania, ktoré bolo predmetom posudzovania (vyslovenie hodnotiaceho úsudku vo vzťahu k osobe znalkyne v súvislosti s hodnotením jej znaleckého posudku ako dôkazu, pozn.), sa sťažovateľka dopustila výlučne v súvislosti s rozhodovacou činnosťou v jej pridelenej veci, keď vyslovila hodnotiaci úsudok pri hodnotení dôkazov, čo neprekračuje limity zákonného konania sudcu spôsobom, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako disciplinárne previnenie. O tomto závere predseda mestského súdu informoval aj oznamovateľku skutku.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv sťažovateľky postupom okresného úradu v rámci priestupkového konania vedeného proti nej, ktorého predmet má súvisieť s jej rozhodovacou činnosťou, t. j. s výkonom funkcie sudcu. Sťažovateľka namieta predovšetkým nedostatok právomoci okresného úradu a od toho sa odvíjajúci jeho nesprávny postup nerešpektujúci osobitosť situácie, za ktorej malo dôjsť ku konaniu, pre ktoré sa vedie napadnuté priestupkové konanie.

11. Ústavný súd po dôslednom oboznámení sa obsahom ústavnej sťažnosti, jej príloh a po zohľadnení aktuálneho stavu veci dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na jeho zásah v podobe vyslovenia porušenia základných práv a slobôd sťažovateľky.

12. Z čl. 148 ods. 4 ústavy vyplýva, že za právny názor vyjadrený pri rozhodovaní nemožno sudcu stíhať, a to ani po zániku jeho funkcie, okrem prípadov, ak by tým bol spáchaný trestný čin; disciplinárna zodpovednosť sudcu tým nie je dotknutá.

13. Špecifikom posudzovanej veci je obsah samotného skutku, ktorý bol predmetom priestupkového konania. Okresnému úradu muselo byť zrejmé už po vykonaní prvotných úkonov, že obsah skutku vyplýval z rozhodovacej činnosti súdu, konkrétne z odôvodnenia rozhodnutia, ktoré vydala sťažovateľka ako sudkyňa. Hodnotenie dôkazov ako činnosť predchádzajúca právnomu posúdeniu je vylúčené z možnosti postihovania v priestupkovom konaní. Táto činnosť je napravitel'ná v prvom rade inštančne nadriadenými súdmi pri postupe podľa príslušných procesnoprávných noriem a v prípade excesu prostriedkami disciplinárneho konania.

14. Zásah ústavného súdu do postupu okresného úradu je limitovaný prioritne princípom subsidiarity jeho právomoci, ktorá sa uplatňuje v konaní o ústavnej sťažnosti v súlade s čl. 127 ods. 1 ústavy. Jej vyjadrením je povinnosť vyčerpať právne prostriedky, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi v jeho individuálnej veci na účinnú ochranu jeho základných práv a slobôd a na ktorých uplatnenie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných (procesných) predpisov. Subsidiárna právomoc ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd prostredníctvom konania o ústavnej sťažnosti nie je samoučelná. Jej zmyslom je zabezpečenie efektivity tejto ochrany, o ktorej má v prvom rade rozhodovať orgán verejnej moci s najbezprostrednejšou väzbou na predmet ochrany, ak môže byť výsledok jeho rozhodovania z hľadiska výsledku pre sťažovateľa úspešný. Samotné konanie o ústavnej sťažnosti nie je pokračovaním konania pred inými orgánmi verejnej moci (vrátane súdov), voči ktorému pôsobí komplementárne.

15. Ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky priznané zákonom na ochranu jeho základných práv, je jeho ústavná sťažnosť neprípustná a ústavný súd ju ako takú na predbežnom prerokovaní uznesením odmietne [§ 55 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] s výnimkou preukázania existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré zákonom priznané právne prostriedky ochrany neboli vyčerpané (§ 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde), pričom dôkazné bremeno spočíva na sťažovateľovi.

16. Ústavný súd konštatuje, že ak by okresný úrad pokračoval v priestupkovom konaní za skutok, na ktorého prejednanie nemá právomoc, bol by tu dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, pretože sťažovateľka by mala k dispozícii účinný právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd v podobe správnej žaloby pre porušenie práv alebo právom chráneným záujmov jednotlivcov rozhodnutím alebo opatrením orgánu verejnej správy, jeho nečinnosťou alebo iným zásahom za podmienok ustanovených v Správnom súdnom poriadku (porovnaj § 2 ods. 2 SSP).

17. Viacero z námietok sťažovateľky spadá pod dôvody správnej žaloby proti konečnému rozhodnutiu o priestupku. Námietku o nedostatku právomoci správneho orgánu rozhodovať o skutku, ktorý má byť predmetom priestupkového konania, možno uplatniť, ak by konečné

rozhodnutie bolo založené na opačnom názore, že jeho právomoc konať bola daná [§ 191 ods. 1 písm. b) SSP], podobne aj námietku o porušení zákazu *denegatio iustitiae*. Porušenie zásady *ne bis in idem* je správny súd oprávnený skúmať podľa § 195 písm. c) SSP (porušenie základných zásad trestného konania) aj nad rozsah dôvodov správnej žaloby.

18. Ústavný súd musí vziať do úvahy aktuálny stav veci, ktorá sa v dôsledku jej postúpenia z okresného úradu predsedovi mestského súdu dostala do dispozície subjektu oprávneného konať v otázkach disciplinárnej zodpovednosti sudcu. Tým sa ešte pred využitím prostriedkov správneho súdneho konania „zhojil“ prvotne namietaný nedostatok napadnutého konania (nedostatok právomoci okresného úradu), čo vedie k záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti.

19. Čo sa týka námietky o neodôvodnenom sprístupnení súkromnej adresy sťažovateľky v správnom konaní, tú možno posúdiť ako iný zásah orgánu verejnej správy. Namietaný šikanózný postup okresného úradu, ktorý podľa sťažovateľky zasahuje do jej cti a dôstojnosti, je napravitelný prostriedkami súkromného práva (napr. žaloba o ochranu osobnosti).

20. Ústavný súd dospel k záveru, že sú dané dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti, a to sčasti pre jej neprípustnosť [§ 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde] a sčasti pre jej zjavnú neopodstatnenosť [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júna 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu